

REVERENDISSIMO DOMINO, D. STEPHANO MINGRÆO GRASSENSI
EPISCOPO, ET REGINÆ MARGARITÆ MAGNO ELEMOSINARIO.

502

MINERARIS Minervæ, Regina Margaritæ Domine meæ, clypeo tectus, Antistes reverendissime, Iatricum certamen invire non dubitavi, ex quo accipiti & dubio, nominis eius splendore, ut ex me
diis fluctibus saluus & incolumis ereptus sum. Nunc cum denuò tentandum sit periculum, & per varios casus, perque tot rerum discrimina, gloria quærenda; ut cum novis concertatoribus mihi agendum, sic
& novum implorare numen oportuim esse existimavi: è multis te vnicum suspexi, tum quod, qui hanc Apollinis artem proficuntur, eiusque mysteria tractant, singulari honore penes te excipiuntur, tum quod
gloriosus ille fortis & conditiois meæ status, quo me Minervæ cohonestavit, te suam & auctorem & factorem agnoscat, plurimum tamen in me valuit eximia doctriina, & incredibilis pietas, quibus tanquam
duobus firmissimis fundamentis immortalis tui famæ nititur & suffulta manet, quæ omnium benevolentiam non sine magna admiratione tibi conciliant; quæque Regiam potentissimam, & utriusque
amantissimam impulerunt, ut titulo & gradu magni sui Elemosinarij te insigniret, nemini potiori iure tantum munus conferendum esse prudensimè iudicans. Hinc factum est, ut tibi, ex provincia
nostra feliciter redeunti, hæc catellæ ex sinu Æsculapij depromptas, & ex purissimæ medicine fontibus hauritas offerre non timerim, illasque publicè in hoc celeberrimo totius orbis emporio sub tanti viri au-
spicijs tueri non recusaverim. Igitur (Antistes reverendissime) hæc nostra libamina, licet tuis meritis minime digna, in perpetua meâ erga te observantia testimonium lubens accipito: nam quæcumque sint, quodcumque sum, &
possum ex animo tibi do, dicoque.

QVÆSTIO MEDICA.
CARDINALITIIS DISPUTATIONIBVS MANE AGITANDA, IN SCHOLIS
MEDICORVM, DIE IOVIS XII. MARTII, MAGISTRO PHILIPPO HARDVINO
de S. Iacques, Doctore Medico, Moderatore.

An certo tempore somnus conveniat?

NIMA æterna & immortalis substantia, vitæ functionumque omnium origo & fundamentum, sua natura perpetuo mobilis, impassibilis tamen, dum
terrenæ corporeæque molis immergitur, propriæ dignitatis multum amittit, & diuinitatis suæ dotes tenebroso carcere deponens, contactu illius labem
contrahit corpoream: Hinc sensus passionis, & reliquorum quæ in hominibus mortalitatis conditionem arguunt, nobilis illa & æthereæ quodammodo
fit particeps, & impari nupta coniugi, eius imbecillitatis confors euadit: homo ob ingentes voluptates, dolores ac morbos infanientem vitio corporis
animam obtinens, ita ut non minus ratione huius quam illius auxiliares medici manus exposcere videatur.

ATVRA, omnia alicuius gratia boni rationem habentis molitur. Somnus vniuersis animantibus quæ ad motum conficiendum aptæ sunt, quæ
quæcumque voluptate continuo præstare nequeunt, & necessarii & vtilis, est enim remissio animæ secundum naturam à finibus ad principatum. Calor
continua mobilitate fauiscit, tota natura perenni nobilioris substantiæ effluio languescit; instrumenta animæ proprio & nativo robore destituta tor-
pent. In subsidium languentis naturæ ad eam suauissima illa quies, in qua anima & studiosa & vitiosa feriat. nulli spirituum influxus & irradiationes:
memorandi facultas sopita iacet, omnium pathematum fluctus componuntur, omnis denique sensifiscus actus blanda anathymia à subiectis sedibus
eleuata, & frigida cerebri temperie concreta, cessat.

VLLYM animal æterni. Diuturna vitæ æterna requie. somnus gelidæ mortis imago, vitæ anima est. somno longissimo innoxie plura indulgent animalia,
multis vigiliis sine detrimento, nullum. Varius pro varietate temperamenti. Ibi maxime pollet, vbi maxime humidum. pueri, senes, pituitosi, palu-
strum indigenæ magis somnolenti. qui sicci minus, melancholici magis quam biliosi. tempestas & plaga ætatibus proportionem respondet. Ver & Oriens
nascenti, hyems & Septentrio morienti. Intellectiua potentia somno relictatur, ut & vis imaginatiuæ: vnde philosophi, medici & amantes maxime vigi-
les, mechanici, & rustici, pomiliones & capitones somnulosi.

TSOMNVS scientiæ operatione vacanti similis, sic vigilia contemplanti: cum sit sensus relaxatio. Eius opera functiones animales antea sopitæ exci-
tantur, perspicacior fit intellectus, superflui humores absuntur, vel excernuntur, motus instrumenta corroborantur, tota denique humana æcono-
mia alacrior & vegetior euadit. Aulicis, otioso degentibus, pinguedine & excrementorum mole onustis salutifera. biliosis & melancholicis infensissi-
ma: si excesserit delitium, cerebri diuergentia, maciem & acutos morbos inducit, naturali officinæ aduersatur, humores incendit, natuum calorem hebe-
tat, spiritus resoluunt, & omnem corporis splendorem obscurat.

NQVO morbo somnus laborem facit, malum: & in febribus à somnis timores & conuulsiones: à balneo saluberrimus: est tamen semper noxius. Ni-
hil naturæ modum excedere debet: hæc certis legibus regitur, quas sine offensa prætergreditur numquam. in tenebris magis obrepit somnus: Interdiu
vigilandum, noctu dormiendum; si hoc fuerit transmutatum peius: pessimum si neque interdiu, neque noctu. Somnus merididianus fugiendus; mox
à pastu insalubris, in principio accessionum lædit, iuuat in declinatione, non confueto tempore, futuram ostendit ægriitudinem.

Ergo certo tempore somnus convenit.

Asserebat Lutetia BARTOLOMEVS BARRALIS Valerno-gapensis, Anno S. 1615.